

VKO-spareplan

VKO-spareplan øger ulighe- den

Ændringerne på skatteområdet i VKO's spareplan samt loftet over børnechecken giver spareplanen en skæv social profil. Mens de ti pct. fattigste får et tab på 2,1 pct. af deres indkomst, får de ti pct. rigeste et tab på 0,5 pct. af deres indkomst. Tabet for de ti pct. fattigste er altså 4 gange så stort som tabet for de ti pct. rigeste.

af chefanalytiker **Jonas Schytz Juul**

28. maj 2010

Analysens hovedkonklusioner

- Mens de ti pct. fattigste får et tab på 2,1 pct. af deres indkomst, får de ti pct. rigeste et tab på 0,5 pct. af deres indkomst. Tabet for de ti pct. fattigste er altså 4 gange så stort som tabet for de ti pct. rigeste.
- Det største bidrag til den skæve fordelingsprofil er loftet over børnechecken, der har en meget skæv fordelingsprofil og rammer dem i bunden hårdest.
- Genopretningsplanen medfører, at over 15.000 flere danskere skubbes ud i fattigdom, når man måler med OECD's fattigdomsgrænse. Fraregnes de studerende blandt de fattige, så stiger antallet af fattige med 13.000 personer.
- Samtidig stiger uligheden som konsekvens af VKO's spareplan fra 25 og 25,2. Det svarer til en stigning på 0,6 pct.

Kontakt

Chefanalytiker

Jonas Schytz Juul

Tlf. 33 55 77 22

Mobil 30 29 11 07

jsj@ae.dk

Kommunikationschef

Janus Breck

Tlf. 33 55 77 25

Mobil 40 61 34 38

jb@ae.dk

Fordelingseffekt af VKO-spareplan

Regeringen indgik den 25. maj en aftale med DF om "genopretning af dansk økonomi". Som en del af denne aftale suspenderes reguleringen af beløbsgrænserne i skattelovgivningen, der indføres et loft over fradragsretten for fagforeningskontingenter og samtidig fastholdes topskattelettelsen som aftalt i Forårspakke 2.0. Topskattelettelsen skydes dog til 2014. Samtidig indføres der et loft over børnefamilieydelsen på 30.000 kr. De samlede virkninger på de offentlige finanser er vist i tabel 1.

	2011	2012	2013	2014
Suspension af §20-regulering	2,2	4,2	6,6	6,6
Udskydelse af topskattelettelse	1,7	1,7	1,7	0,0
Loft over fradrag for faglige kontingenter*	1,0	1,5	1,5	1,5
Loft over børnefamilieydelse	0,4	0,7	1,0	1,0
I alt	4,9	7,4	10,8	9,1

Anm.* Provenuet er inkl. arbejdsgiveres bidrag til arbejdsmarkedsformål mv., som ikke er medregnet i fordelingsberegningerne. Det udgør ca. halvdelen af de 1,5 mia. kr.

Kilde: AE på baggrund af "Aftale om genopretning af dansk økonomi", Finansministeriet, maj 2010.

Ud af de 6,6 mia. kr. der kommer fra fastholdelse af beløbsgrænser i skattelovgivningen, kommer langt hovedparten fra, at personfradraget holdes fast i kr. og øre og derfor reelt sænkes. Derudover kommer der en del af provenuet fra, at beskæftigelsesfradraget reduceres. Begge tiltag rammer de lavestlønne- de relativt hårdest.

Der kan være tre forskellige måder at måle, hvordan den sociale profil af genopretningspakken er:

- 1) Hvad er fordelingsprofilen af pakken, dvs. hvor meget taber de forskellige indkomstgrupper (deciler)?
- 2) Hvordan påvirker pakken antallet af fattige?
- 3) Hvor meget stiger Gini-koefficienten som konsekvens af pakken?

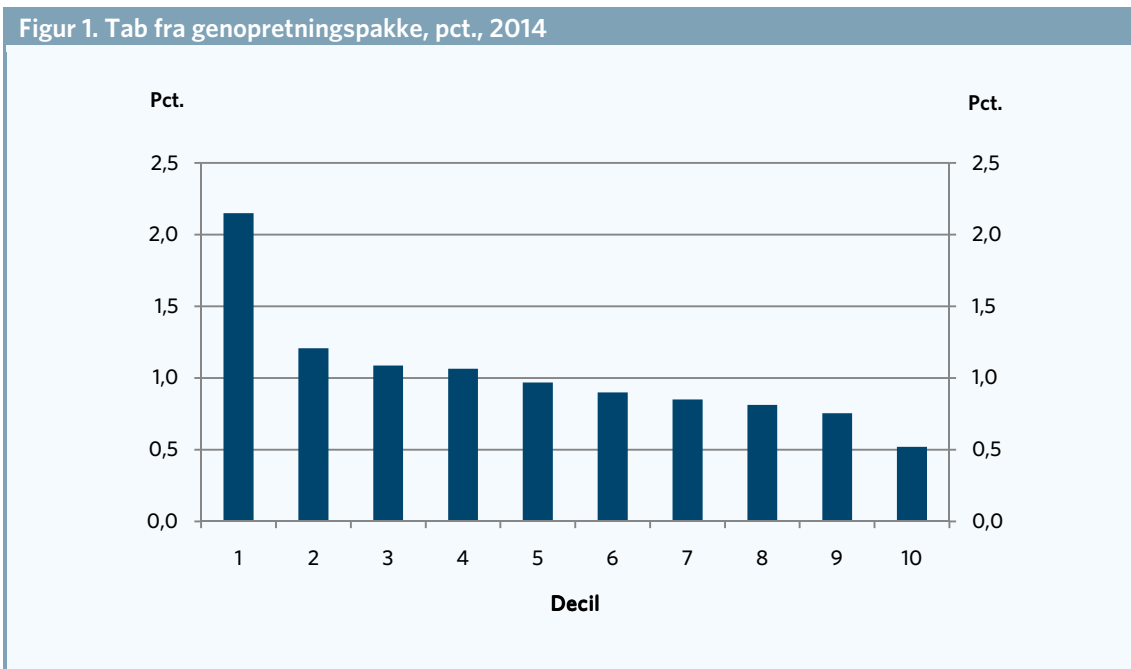
Uanset hvilket af de tre mål, man anvender, *stiger* uligheden i samfundet som konsekvens af VKO's spareplan.

De ti pct. fattigste taber 4 gange mere end de ti pct. rigeste

Målt relativt er det de ti pct. fattigste, der får klart det største tab på 2,1 pct. af deres indkomst, mens de ti pct. rigeste får et tab på 0,5 pct. af deres indkomst. Tabet for de ti pct. fattigste er altså 4 gange så stort som tabet for de ti pct. rigeste. Det største bidrag til den skæve fordelingsprofil er loftet over børnechecken, der har en meget skæv fordelingsprofil og rammer dem i bunden hårdest.

I figur 1 er fordelingsprofilen vist i en decilfordeling. I en decilfordeling er befolkningen opdelt i ti lige store grupper efter størrelsen af deres indkomst. 1. decil er således de ti pct. fattigste, mens 10. decil er de ti pct. rigeste.

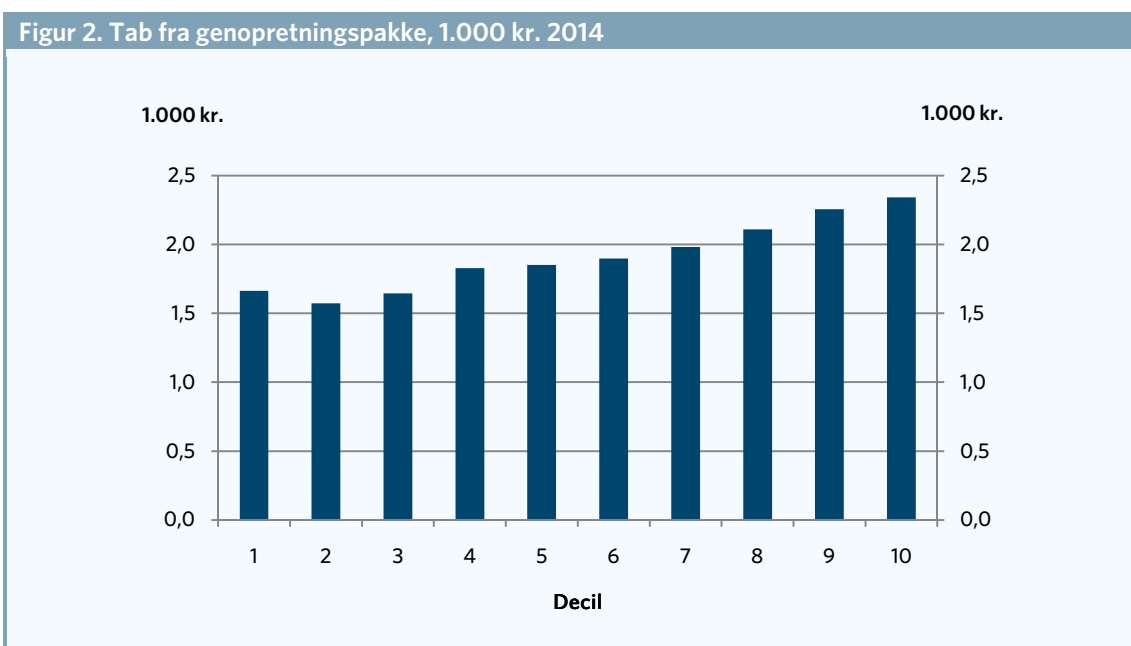
I fordelingsprofilen er der regnet på fordelingseffekten af de elementer, der er angivet i tabel 1. Fordelingsberegningerne er angivet i forhold til i dag, dvs. den topskattelettelse, der gives i 2014 er medregnet. Alle fordelings effekter er vist på husstandsækvivaleret niveau for hele befolkningen.

Anm.: Fordelingseffekt af hele genopretningspakken i 2014. Fordelingseffekterne er vist husstandsækvivaleret for hele befolkningen. Kilde: AE på baggrund af Lovmodellens datagrundlag.

Ovenstående fordelingsprofil skal sammenholdes med, at VKO gentagne gange har givet skattelettelse frem til 2010, som har givet de største gevinster til dem med højest indkomst.

I figur 2 er fordelings effekten vist i kr. Af figuren ses det, at mens de ti pct. fattigste får et tab på knap 1.700 kr., så får de ti pct. rigeste et tab på 2.300 kr.

Anm: Som figur 1. Kilde: AE på baggrund af Lovmodellens datagrundlag.

Fattigdom: Genopretningspakke skubber over 15.000 ud i fattigdom

AE's beregninger på baggrund af data fra Lovmodellen viser, at genopretningsplanen medfører, at over 15.000 flere danskere skubbes ud i fattigdom, når man måler med OECD's fattigdomsgrænse. Fraregnes de studerende blandt de fattige, så stiger antallet af fattige med 13.000 personer. Det er vist i tabel 2.

Hertil skal man så lægge, at reduktionen i personfradraget rammer de personer, der har lavest indkomst, hårdest. Det betyder, at de i forvejen 200.000 danskere, der i dag lever i fattigdom, med VKO's genopretningspakke bliver endnu fattigere.

Tabel 2. Fattige og ulighed ved genopretningsplan

	Før reform	Efter reform	Stigning	Stigning i procent
Fattige	304.023	319.113	15.090	5,0
Fattige ekskl. stud.	201.402	214.332	12.930	6,4

Anm: Fattige er opgjort med OECD's mål, der bruger 50 pct. af medianindkomsten som fattigdomsmål. Fattige og ulighed er målt ved husstandsækvivaleret disponibel indkomst.

Kilde: AE på baggrund af Lovmodellens datagrundlag.

AE har for nylig dokumenteret, at antallet af fattige i Danmark fortsætter med at stige, og der er nu 304.000 fattige personer i Danmark. Dette er en stigning på 33.500 personer på et enkelt år, eller hvad der svarer til knap 13 pct. Fraregnes studerende er antallet af fattige på godt 200.000 personer, hvilket er en stigning på 17 pct. i forhold til året før.

Ser man på udviklingen, er antallet af fattige steget støt gennem hele perioden 2001-2007. Medregnes de studerende, er gruppen af fattige steget med næsten 90.000 personer i denne periode. Det svarer til en samlet vækst på godt 40 pct. Eksklusiv studerende er gruppen af fattige vokset med hele 50 pct. siden 2001.

Uligheden vokser med VKO's genopretningplan

Samtidig stiger uligheden som konsekvens af VKO's genopretningsplan fra 25 og 25,2 målt ved den såkaldte "Gini-koefficient", der er et sammenfattende mål for uligheden. Det svarer til en stigning på 0,6 pct. Det er vist i tabel 3.

Tabel 3. Ulighed ved genopretningsplan

	Før reform	Efter reform	Stigning	Stigning i procent
Gini hele befolkningen	25,0	25,2	0,16	0,6

Anm: Uligheden er målt ved husstandsækvivaleret disponibel indkomst.

Kilde: AE på baggrund af Lovmodellens datagrundlag.